

OULU SINFONIA

Kamarisunnuntai

SUNNUNTAI 31.1.2010

LYSEON JUHLASALI

Ohjelma

Sunnuntai 31.1. – Lyseon juhlasali

Claude Debussy (1862-1918):

Syrinx

Jenni Pekkola, huilu

Robert Schumann (1810-1856):

Märchenerzählungen op. 132

Lebhaft, nicht zu schnell

Lebhaft und sehr markirt

Ruhiges Tempo, mit zartem Ausdruck

Lebhaft, sehr markirt

Nora Laihonen, klarinetti

Johanna Leponiemi, alttoviulu

Henna Linko, piano

György Kurtág (s. 1926):

Hommage à R Sch.

I Vivo (kapellimestari Johannes Kreislerin ihmeelliset piruetit)

II Molto semplice, piano e legato (E: rajoitettu piiri...)

III Feroce, agitato (ja jälleen maistuu tuska F:n huulilla)

IV Calmo, scorrevole (pilvet hajaantuvat, aurinko jo paistaa;
töredektöredekt)

V Yöllä. Presto

VI Jäähyväiset. Adagio, poco andante (Mestari Raro löytää

Guillaume de Machautin)

Nora Laihonen, klarinetti

Johanna Leponiemi, alttoviulu

Henna Linko, piano

Antonin Reicha (1770-1836):

Antonin Reicha: Huilukvartetto D-duuri op. 98/3

Allegro moderato

Largo

Fugue a deux sujets

Finale

Jenni Pekkola, huilu, Iida Kujala, viulu,

Hanna Korkeakoski, alttoviulu, Harri Österman, sello

Ei väliaikaa. Konsertin kesto noin tunti.

Claude Debussy: Syrinx

Claude Debussyltä (1862-1918) tilattiin vuonna 1913 musiikkia Gabriel Moureyn antiikin taruun perustuvaan Psyché-näytelmään. Säveltäjällä oli juuri menossa vaikea uudistumisvaihe ja hän sai valmiiksi vain yhden pienen kuolevaa metsänjumalaa kuvaavan huilusoolon (Flûte de Pan).

Säestyksettömät kappaleet melodiasoittimille olivat barokin jälkeen lähestulkoon kadonneet musiikista ja Debussyn huilusoolo merkitsi riisutussa lineaarisuudessaan uuden aikakauden alkua. Samalla siinä lähestyttiin musiikin kaikkein primitiivisimpiä, mytologiaa kerrostumia.

Vasta vuonna 1927 kappale sai julkaistuksi tullessaan nimen Syrinx. Faunin iltapäivän vapaa huilumelodia on muuntunut siinä eläväksi ja katkeamattomaksi sävelvirraksi, salaperäiseksi kuin etruskien hautapatsaiden hymy.

Robert Schumann: Märchenerzählungen op. 132

Robert Schumannin (1810-1856) omintakeisin ilmaisuväline oli poeettinen pienoismuoto. Nämä satu- tai fantasia-aiheiset pikkukappaleet heijastivat useammin hänen kahtiajakoisen taiteilijaolemuksensa pehmeätä ja haavellista Eusebius-karakttääriä, kuin ekstrovertimpää ja kiihkeämpää Florestan-luonnetta.

Runollisissa pienoisteoksissaan Schumann yritti paeta ihanteidensa ja todellisuuden välistä ristiriitaa toivekuviin, mutta uhkakuvat seurasivat kantapäillä: usein kauneimpiakin unelmia seuraa jonkinlainen epäuskon varjo. Otsikoiden fantasiaaluonne enemmänkin suojelee kappaleiden viattomuutta, kuin kertoo niiden salaisuuksista.

Märchenerzählungen ("Satuja ja tarinoita") op. 132 klarinetille, alttoviululle ja pianolle vuodelta 1853 lähestyy kodikkaassa hengessään saksalaista Biedermeieria, mutta porvarillisen yksityisyyden sijasta teos sulkeutuu satujen maailmaan. Ensimmäinen (Lebhaft, nicht zu schnell) ja kolmas osa (Ruhiges Tempo) ovat unelmoivia ja pehmeitä; toiseen ja neljänteen osaan (molemmat Lebhaft und sehr markirt) on haettu päättäväisyyttä marssirytmistä.

Kontrastit eivät ole yhtä jyrkkiä kuin pari vuotta varhaisemmissa "Satukuvissa" (Märchenbilder) alttoviululle ja pianolle. Schumann kaihtaa romanttista ironiaa ja ponnistelee entistä ankarammin ulospäin suuntautuneen voitonriemun hyväksi – mutta reipas finaalikin puhkeaa hehkeimpään kukkaansa lyyrisessä välitaitteessa.

György Kurtág: Hommage à R Sch.

György Kurtág (s. 1926) on Unkarin sodanjälkeisen musiikin kiinnostavimpia hahmoja. Juutalaisperheeseen syntynyt Kurtág opiskeli Budapestin konservatoriossa Sándor Veressin ja Ferenc Farkasin johdolla, mutta kotiinpalaavaksi odotetun Bartókin opetus jäi haaveeksi säveltäjän kuoltua USA:ssa vuonna 1945.

Kurtág jatkoi opintojaan Pariisissa vuosina 1957-58 Marianne Steinin oppilaana ja sai valistusta myös Olivier Messiaenilta ja Darius Milhaudilta. Sävellettyään vuoteen 1959 asti kotimaassaan vallinneeseen Bartók- ja Kodály-henkiseen tyyliin, Kurtág kääntyi Unkarin vuoden 1956 kansannousun jälkeen Wienin koulun ekspressionismin perinnönjatkajaksi. Toisin kuin esim. maanmiehensä Ligeti, Kurtág jäi hiomaan suppeaa tuotantoaan synnyinmaahansa.

1960-luvulta lähtien Kurtágin musiikki on saanut selvimmät vaikutteensa Anton Webernin atonaalisesta aforistisuudesta. Kurtág nojaa harvemmin puhtaaseen dodekafoniaan tai sarjalliseen tekniikkaan, mutta hän pyrkii samantapaiseen räjähdysalttiiseen tiivistykseen kuin esikuvansa. Anton Webernin tavoin Kurtágin pienoismuodot ovat erittäin selkeästi jäsenneltyjä, mutta kappaleiden rytmiikka on erittäin komplisoitua ja tekstuaaliset viittaukset laaja-alaisia.

György Kurtágin Hommage á R. Sch... ei ole ohjelmallinen teos, vaikka otsikoiden tekstiviitteet ovatkin kyllin selviä. Kurtágin tapauksessa kryptinen vaikutelma melkeinpä lisääntyy näiden ylimääräisten henkilöhahmojen myötä, nämä ovat puhtaasti kirjallisia, tahallisesti paperinmakuisia olentoja, jotka symboloivat poeettisen mielikuvituksen voimavaroja ja turhautumia.

Kannattaa kuitenkin pitää mielessä, että Kurtágin kunnianosoitus Robert Schumannille käyttää samaa kokoonpanoa kuin saksalaissäveltäjän Märchenerzählungen, ja osien alaotsikoissa seikkailevat tyypit Schumannin kirjoituksista (E= Eusebius, F= Florestan) ja E.T.A. Hoffmannin romanttisista tarinoista (kapellimestari Johannes Kreisler, Mestari Raro) luovat yhteyden enemmänkin säveltäjän mielikuvitusmaailmaan kuin suoraan hänen teoksiinsa.

Antonin Reicha:

Huilukvartetto D-duuri op. 98/3

Puolalaisyntyinen Antonin Reicha (1770-1836) soitti viisitoistavuotiaana huilua samassa orkesterissa, Bonnin hovikapellassa, niinikään viisitoistavuotiaan Ludwig van Beethovenin kanssa. Reicha päätyi erinäisten vaiheiden jälkeen vuonna 1808 Napoleonin Pariisiin, jossa hän oli luomassa pohjaa uudelle ranskalaiselle puhallinkulttuurille. Vuodesta 1818 hän työskenteli Pariisin konservatoriossa, jossa hänen oppilaisiin kuului mm. Frédéric Chopin.

Reicha sävelsi Pariisissa vuosina 1811-1820 peräti kuusitoista puhallinkvintettoa, joiden kantaesityksistä tuli kaupungin konserttielämän kiintopisteitä. Vaikka puhallinmusiikilla oli vahvat juuret 1700-luvun ylimystöviihhteessä, puhallinkvintetti henki kokoonpanona uutta, romanttista aikakautta. Jos kvintetto merkitsi eräänlaista puhallinmusiikin sinfonista kokoonpanoa, niin puhaltimille ja jousille sävelletyt kvartetot kallistuivat konsertoivaan suuntaan.

Reichan kuusi vuonna 1826 säveltämää kvartettoa huilulle ja jousille op. 98 esittelevät säveltäjän oman soittimen solistisessa valossa. 'Quatuor concertante' tai 'quatuor brillante' olivat aikakauden ranskalaisia muoti-ilmiöitä, jonka eleganssille ja virtuoosisuudelle on vasta viime aikoina onnistuttu antamaan jälleen täysi tunnustus.

Reichan tuore melodiikka tavoitti hyvin sekä aikansa hengen että ranskalaisten vahvan perinteen puupuhallinsoitossa. Huilun käsittelijänä hän oli luomassa perinteitä, jotka johtivat 1900-luvun alun impressionismiin ja modernismiin. Mutta Reichan musiikilla oli myös syvälinen puolensa, joka käy ilmi D-duuri-kvartetton hitaasta osasta (Largo) ja fuugasta kaksine teemoineen.

Ehkä jotain Reichan asemasta 1820- ja 30-lukujen ranskalaisessa taide-elämässä antaa erään Honoré de Balzacin romaanihenkilön kutsu: "Tulkaa toki meille konserttiin ensi maanantaina, niin saatte kuulla Reichan musiikkia...!"

Antti Häyrynen

Weekend Menu. Hyvää vapaailtaa!

Perjantaisin ja lauantaisin
klo 16:sta eteenpäin
erikoismenu vain 38 euroa.

hg
HUGO

Ravintola Hugo / Rantakatu 4, Oulu
puh. 020 143 2200 / www.uusiseurahuone.com

Iida Kujala, viulu

Iida Kujala (s. 1985) aloitti viulun soiton 8-vuotiaana Ylivieskan seudun musiikkiopistossa. Viulun soiton ammattiopinnot alkoivat v. 2004 Oulun seudun ammattikorkeakoulussa. Iida valmistui musiikkipedagogiksi elokuussa 2008 suorittettuaan B-tutkinnon korkeimmalla arvosanalla. Iidan opettajina ovat toimineet mm. Maarit Karpelin ja Sergei Sarkissians. Iida on täydentänyt opintojaan myös opiskelijavaihdossa Liszt-akatemiassa Budapestissa. Opintojen ohella hän on työskennellyt Oulun Kaupunginteatterin musikaaleissa. Hän on soittanut myös useina vuosina oopperoissa Nivalassa, mm. Pula! ja Viimeiset Kiusaukset. Iida Kujala opettaa toimii viulunsoiton opettajana Kempeleen kansalaisopistossa ja Oulun yliopistossa. Kuluva konserttikauden Iida Kujala toimii vt. viulunsoittajana Oulu Sinfoniassa.

Hanna Korkeakoski, alttoviulu

Hanna Korkeakoski opiskeli Helsingin Konservatoriossa ja Sibelius-Akatemiassa. Hän valmistui musiikin maisteriksi esittävän säveltaiteen koulutusohjelmasta vuonna 2003 viimeisimpinä opettajinaan Matti Hirvikangas ja Teemu Kupiainen. Hän on opiskellut myös Simon Rowland-Jonesin kursseilla, ja viime vuonna hän täydensi opintojaan Johanna Leponiemen johdolla OAMK:ssa. Kamarimusiikkia Korkeakoski on opiskellut mm. Paavo Pohjolan, Ralf Gothónin, Ilmo Rannan ja Martti Raution ohjauksessa. Hanna Korkeakoski on työskennellyt sekä kamari- että orkesterimusiikkona useissa eri orkestereissa ja kokoonpanoissa lähinnä pääkaupunkiseudulla. Tällä hetkellä hän työskentelee Oulu Sinfoniassa. Syksystä 2008 alkaen hän on opettanut alttoviulun- ja viulunsoittoa Limingan seudun musiikkiopistossa.

Nora Laihonen, klarinetti

Klarinetisti **Nora Laihonen** valmistui Sibelius-Akatemiasta keväällä 2007. Hän on opiskellut myös Norjan valtion musiikkiakatemiassa, Hans Christian Braeinin oppilaina. Laihonen on osallistunut useiden klarinetistien mestarikursseille, heistä tärkeimpinä vaikuttajina mainittakoon Jose Luis Estelles ja Yehuda Gilad. Laihonen on työskennellyt Oulu Sinfoniassa elokuusta 2007 lähtien, tätä ennen hän on soittanut mm. Tapiola Sinfonietassa ja Lapin Kamariorkesterissa,

useissa kotimaan sinfoniaorkestereissa sekä Norjan radio- ja oopperaorkestereissa. Orkesterityön ohessa hän nauttii kamarimusiisoinnista. Esiintymisiä onkin kertynyt eri kokoonpanoissa Suomen lisäksi muissa Pohjoismaissa, Ranskassa ja Orkester Nordenin vuoden 2003 kiertueella.

Johanna Leponiemi, alttoviulu

Johanna Leponiemi opiskeli viulun- ja alttoviulunsoittoa Kauhajoen, Ylivieskan musiikkiopistoissa ja Keski-Pohjanmaan konservatoriossa sekä Sibelius-Akatemiassa, josta valmistui musiikin maisteriksi vuonna 1997 erinomaisin arvosanoin. Hänen alttoviuluopettajinaan ovat toimineet Ari Hanhikoski ja Teemu Kupiainen. Hän on täydentänyt opintojaan useilla mestarikursseilla opettajina mm. Kaija.Saarikettu, Yuri Gandelsman, ja Matti Hirvikangas. Kamarimusiikkia hän on opiskellut Paavo Pohjolan ja Ralf Gothónin johdolla ja barokkimusiikin saloihin hän on tutustunut Sirkka-Liisa Kaakinen-Pilchin

johdolla.. Tampereen alttoviulukilpailuissa v. 1996 hänet palkittiin finalistina parhaasta nykymusiikkiteoksen esityksestä. Leponiemi on toiminut alttoviulunsoiton lehtorina Oulun konservatoriossa vuodesta 1997 ja Oulun seudun ammattikorkeakoulussa alttoviulunsoiton, didaktiikan ja kamarimusiikin opettajana vuodesta 1999. Orkesterimusiikkona hän on toiminut Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterissa sekä Oulu Sinfoniassa, jonka alttoviulun äänenjohtajana hän työskentelee kuluvan konserttikauden 2009–2010.

Henna Linko, piano

Henna Linko on opiskellut pianonsoittoa musiikkiopisto Juvenalissa Espoossa, Turun konservatoriossa, sekä Sibelius-Akatemiassa, opettajinaan mm. Liisa Pohjola. Pääinstrumentin lisäksi opiskeluun on sisällytetty runsaasti myös kamarimusiikkia ja liedä, mm. Ilmo Rannan, Hartmut Höllin ja Ralf Gothónin ohjauksessa. Linko opiskeli myös Lyonin "Conservatoire National Supérieur de Musique"ssa. Hän valmistui musiikin maisteriksi vuonna 2006. Henna Linko on osallistunut lukuisille mestarikursseille sekä Suomessa että ulkomailla, opettajinaan mm. Konstantin Bogino, Eero Heinonen ja Matti Raekallio. Linko on esiintynyt mm. Sibelius-Akatemian lied-konserttisarjassa taidekoti Kirpilässä, "Soiva Akatemia"-konserttisarjassa, Kamarikesä Ritarihuoneella-konserteissa, sekä viime vuosina erityisesti Oulu sinfonian kamarimusiikkisarjassa. 2003 keväällä Linko saavutti toisen palkinnon kansainvälisissä "Adilia Alieva"-pianokilpailussa Ranskassa, saaden myös erikoispalkinnon myös parhaasta pakollisen teoksen esityksestä. Syksystä 2005 lähtien Henna Linko on toiminut pianistina Oulun kaupunginteatterissa.

Jenni Pekkola, huilu

Jenni Pekkola valmistui musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemiasta vuonna 2006. Hän suoritti jatko-opintoja Göteborgin musiikkikorkeakoulussa. Pekkola on osallistunut useille mestarikursseille nimekkäiden opettajien, kuten Marina Piccinini, oppilaana ympäri Eurooppaa. Jenni Pekkola toimii kuluvaan kevään Oulu Sinfonian huilun vt. äänenohтажana. Ennen Oulua, hän on toiminut avustajana useissa kotimaisissa orkestereissa sekä Göteborgin sinfoniaorkesterissa hän oli huilunsoittajan sijaisena. Göteborgissa Pekkola oli myös solistina osana diplomitutkintoaan. Hän on myös vuodesta 2003 toiminut Huiluduo

Vireen toinen perustajajäsen yhdessä huilisti Mirella Virtasen kanssa. Huiluduo Vire on Musiikkia ikäihmisille -konserttisarjassaan (2005-) pitänyt yli 150 konserttia ympäri Suomen.

Harri Österman, sello

Harri Österman (s. 1964) aloitti sello-opintonsa 5-vuotiaana Lahden musiikkiopistossa. 1985 hän jatkoi opintojaan Sibelius-Akatemiassa Seppo Kimasen ja Heikki Rautasalon oppilaana sekä 1988–1990 Länsi-Berliinissä. Österman on Kuhmon Virtuosit-kamariorkesterin perustajajäsen. Hän on toiminut Sibelius-Akatemian kamariorkesterin soololistinä, Lahden kaupunginorkesterissa ja Savonlinnan orkesterin soololistinä. Oulu Sinfonian selloryhmässä hän on soittanut vuodesta 1991 alkaen.

Hän on esiintynyt kamarimuusikkona ja omin konsertein Suomen useissa Euroopan maissa sekä useiden suomalaisten orkesterien solistina. Harri Östermanin sävellyksiä soololistolle ja kahdelle sellolle sekä lauluja pianon, viulun ja sellon säestyksellä on esitetty ja tullaan esittämään 2009–2010 mm. Sibelius-Akatemian ja Oulu Sinfonian konserttisarjoissa, Tampere Biennalessa sekä Korsholman musiikkijuhlilla. Östermanin perustama jousikvartetti Oulukvartetti konsertoi säännöllisesti musiikkifestivaaleilla ja Oulu Sinfonian

WA. MOZART
TAIKAHUILU

Toukokuussa 2010. Liput myynnissä nyt!
www.taikahuilu.com

lippu.fi + **0600 900 900**
1,75 €/MIN. + PVM | KLO 7-22

OULUN SEUDUN
AMMATTIKORKEAKOULU

Kuukauden orkesterilainen

Tapaamme joka kuukausi Oulu Sinfonian muusikon, joka kertoo työstään ja itsestään.

Korhosen kaksi kovaa k:ta

Mitä yhteistä on klarinetin soitolla ja kalastuksella? Sitä kannattaa kysyä Markku Korhoselta. Hän taitaa molemmat ja on hauska ja suorapuheinen mies. Ei tule tylsä kyselytuokio.

Jos opettaja ei olisi ehdottanut kymmenvuotiaalle Markulle klarinetin soittoa, lukisit nyt kalastaja Korhosesta, et Oulu Sinfonian klarinetin äänenjohtajasta.

Kalastaminen, ja nimenomaan perhokalastaminen, on kuitenkin kiinteä osa muusikon elämää. Olennaisinta on lajin monimuotoisuuden ymmärtäminen ja sisäistäminen. Vähän samaan tapaan kuin klarinetin kanssa. Se on moni-ilmeinen instrumentti, joka vain lähti kulkemaan Markun käsissä. Joitakin asioita on vaikea selittää – edes jälkikäteen.

Miehen lajeja yhdistää myös tekniikka. Mutta emme puhu nyt heitoista emmekä puhalluksista. Katsomme pintaa syvemmälle.

Klarinetti vaatii motorista lahjakkuutta: nopeita sormia ja hyvää

koordinaatiokykyä. Myös orkesterityö vaatii nykyään entistä enemmän teknistä osaamista. Ohjelmistot ovat vaikeutuneet, kun mukana on paljon uutta musiikkia.

Perhokalastaja haastaa itsensä niin ikään hiomaan tekniikkaa: ei ole sama, miten koettaa napata harrin, miten raudun. Opeteltavaa löytyy aina myös perhojen sitomisesta, hyönteismaailmasta ja kalojen käyttäytymisestä.

Finmarkkuun useimmiten suuntaava mies koukkaa ensi keväänä ison mutkan ja testaa perhostustaitojaan Kuuban vesissä. Amatööristä ei kuitenkaan ole kyse: takana on kilpailut maajoukkueetasolla ja MM-kisoissa. Nyt haastetaan enää harrastusmielessä.

Mutkia löytyy myös muusikkopuolelta, tosin pienempiä kuin Kuuba. Korhosen tie kulki aikoinaan kuuden Etelä-Suomen-vuoden jälkeen takaisin kotikaupungin Oulun sinfoniaorkesteriin. Ympyrä on sulkeutunut myös seurakuntien soittokunnassa, jossa Markku aloitti yhteissoittamisen. Nyt hän innostaa samaisen Viventin johtajana nuoria yhdessä Jukka Myllyksen kanssa. Aikaa riittää myös Kälviän kansainväliselle musiikkileirille, pian jo 20. kerran.

Kun joku vuosi kuluu, kala- ja musiikkikaverina saattaa olla tyttärenpoika. Miehestä on tullut äskettäin isoisa. Onneksi olkoon! Siinä vasta vonkale, josta lähtee taatusti myös ääntä.

Mari Siliämaa

Seuraavat konsertit

Kuusisto

Torstai 4.2. klo 19

Madetojan sali

Jaakko Kuusisto, kapellimestari & viulusolisti

Vivaldi – Kuusisto – Piazzolla

Liput 22/18/8

Hirvonen

Lauantai 6.2. klo 15

Lasten konsertti

Tulinbergin Sali

Siina Hirvonen, kertoja

Saint-Saëns: Eläinten karnevaali

Liput 8/6/3

Cerovsek

Torstai 11.2. klo 19

Madetojan Sali

Yasuo Shinozaki, kapellimestari

Corey Cerovsek

Beethoven-Bruch-Dvorak

Liput 19/15/6

Resjan

Torstai 18.2. klo 19

Madetojan Sali

Peter Csaba, kapellimestari

Valeria Resjan, piano

Sakari Suoninen, trumpetti

Bartok – Šostakovitš – Schumann

Liput 19/15/6

Lippupiste Stockmann, R-kioskit ja
konserttipaikan ovelta tuntia ennen konserttia